

نام و نام خانوادگی	عنوان رساله	استاد/اساتید راهنما	استاد/اساتید مشاور
علیرضا فارسی	بررسی رابطه سطح، حجم و فرم بنا با تابش برای تولید برق خورشیدی در منطقه گرم و خشک	دکتر مفیدی	دکتر حریری

چکیده

در دهه های اخیر تلاشهای فراوانی در جهت بهبود فرایندهای طراحی (بهخصوص در حوزه معماری و طراحی صنعتی) صورت پذیرفته است. گرچه این تلاشها در حوزه طراحی منظر کمتر به چشم می خورد. این نوع طراحی ابعاد مختلفی دارد که پس از بررسی در این حوزه سه رویکرد اکولوژیکی، اجتماعی- فرهنگی و زیبایی شناختی انتخاب گشت. از سوی دیگر زبان الگو برگرفته از یک کیفیت فضایی و مرتبط با مبحث هویت فضا است. در حوزه زبانهای الگو، الگوهای رفتاری و ادراکی در فضا و رویکردهای مرتبط با عملکردهای یک اثر معماری، مورد بحث قرار می گیرند. آنچه گفتنی است، این است که مقوله زبان الگو برگرفته از فرهنگ، الگوی رویدادها در فضا و چستی فضا است، پس این جرقه را در ذهن پژوهشگر پدید آورد که بین حوزه زبان الگو و طراحی منظر (بهخصوص با بعد اجتماعی- فرهنگی) می توان به ارتباطی رسید و شاید بتوان به مدلی ارتباطی از «زبان الگوی طراحی منظر» دست یافت. در این راستا قوانین مرتبط با طراحی منظر از زبان الگوی الکساندر استخراج و ارتباط آنها با ابعاد مختلف طراحی منظر مورد ارزیابی قرار گرفت. در نتیجه، این پایان نامه نه تنها مروری توصیفی به ابعاد زیبایی شناسانه و اخلاقی (اکولوژیکی) و اجتماعی- فرهنگی طراحی منظر دارد، بلکه چنانچه از نام آن نیز پیداست به دنبال ارتباط با قوانین موجود در زبان الگو و دستیابی به یک زبان الگوی نوین در طراحی منظر است.

این پژوهش با هدف استخراج ابعاد اجتماعی- فرهنگی، اکولوژیکی و زیبایی شناختی از شاخص های فیزیکی و انسان محور زبان الگو و با توجه به مختصات طراحی منظر و دستیابی به «یک زبان الگوی طراحی منظر» و با تکنیک پرسشنامه (در بین بیش از ۲۰۰ نفر) از دانشجویان و فارغ التحصیلان معماری منظر دانشگاههای تهران که به شیوه نمونه برداری تصادفی از دانشکده های معماری دانشگاه تهران، شهید بهشتی و تربیت مدرس و تعدادی نیز از ایرانیان خارج از کشور انتخاب شده بودند، بصورت الکترونیکی اجرا گردید. روش تحقیق در این پژوهش از نوع همبستگی (به روش ماتریس وارینس، کوواریانس است) و از شیوه تحلیل عاملی سلسله مراتبی استفاده شده است. اطلاعات بطور اتوماتیک در نرم افزار اکسل ذخیره و سپس برای تحلیل داده ها از طریق محاسبات برای تحلیل سؤالات، محاسبات پایایی و روایی و ... به نرم افزار SPSS 17 منتقل گردید. برای بررسی روایی ساختار آزمون تحلیل عاملی اجرا شد. مدل پژوهش (مدل یک زبان الگوی طراحی منظر) در نرم افزار LISREL 8.72 (مدل پابی معادلات ساختاری) آرایه گشت. از این طریق فرضیه ها درباره روابط متغیرهای مشاهده شده و مکنون، مورد آزمون قرار گرفت و بصورت مدلی از روابط طراحی منظر با ابعاد مختلف آن (اکولوژیکی، اجتماعی- فرهنگی، زیبایی شناختی) و از سوی دیگر رویکردهای ذکر شده طراحی منظر با ابعاد مختلف زبان الگو (مرتبط با طراحی منظر) آرایه و مورد ارزیابی قرار گرفت. برونداد مدل نشان داد که دارای برازندگی خوبی بوده و می تواند سه عامل ذکر شده از شاخص های فیزیکی و انسان محور زبان الگو (در طراحی منظر) را تأیید نماید و البته تمامی روابط معنا دارند. در نتیجه می توان به «یک زبان الگوی طراحی منظر»، در قالب یک مدل دست پیدا کنیم. اما از آنجا که در این پژوهش تنها به ابعاد خاصی از طراحی منظر اشاره شده و طبق آنچه خود الکساندر می گوید این زبانهای الگوی نهایی، در این میان تنها یکی از هزاران ارائه شده است. از سوی دیگر شاید به این دلیل می توان نام زبان الگو را بر این رساله نهاد، چرا که همانگونه که دیده شد بعد اجتماعی- فرهنگی در میان سایر رویکردها در طراحی منظر از ارزش بالاتری برخوردار است و این موضوع ما را به روح مکان و نگاههای کارکردی فضا نزدیکتر می سازد، یعنی همان چیزی که هدف یک زبان الگو است.